

ประกาศเทศบาลนครขอนแก่น
เรื่อง ประกาศใช้เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่สภาเทศบาลนครขอนแก่น ได้มีมติเห็นชอบให้ตราเทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘ ในการประชุมสภาเทศบาลนครขอนแก่น สมัยสามัญ สมัยที่สาม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘ (วาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ) การประชุม สภาเทศบาลนครขอนแก่น สมัยสามัญ สมัยที่สาม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๘ (วาระที่ ๒ ชั้นแปรญัตติ และวาระที่ ๓ ชั้นลงมติ) และผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้เห็นชอบให้เทศบาลนครขอนแก่น ประกาศใช้ เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามหนังสือจังหวัดขอนแก่น ที่ ขก ๐๐๒๓.๔/๒๖๗๒๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ แล้ว นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงประกาศใช้เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้บังคับได้เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่สำนักงานเทศบาลนครขอนแก่นแล้วเจ็ดวัน

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายประสิทธิ์ ทองแท้ไทย)
นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลนครขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวิธีการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในอาคาร ซึ่งเป็นต้นทางและ
เป็นส่วนหนึ่งของมลพิษทางน้ำ ก่อนที่จะมีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำในเขตเทศบาลนคร
ขอนแก่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการรักษาคุณภาพน้ำ การควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย และการรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่
แหล่งระบายน้ำ ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการ
เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันในอาคารไว้ ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.
๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้กระทำได้โดยตราเป็นข้อกำหนดท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๐(๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลนครขอนแก่น และผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น จึงออกเป็นเทศบัญญัติ ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘ ”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลนครขอนแก่น

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติหรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดของเทศบาลนครขอนแก่น ซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีความหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่เทศบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามเทศบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน น้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้ มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท ทั้งนี้ การปรับเป็นพินัยต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ตามความจำเป็น โดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะหรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๑ ให้นายกเทศมนตรีนครขอนแก่นรักษาการตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 27 ตุลาคม 2568

(นายประสัทธิ ทองแท้ไทย)
นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

เห็นชอบ

(ลงนาม)

(.....(นายไกรสร กองฉลาด).)
ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

ประกาศเทศบาลนครขอนแก่น
เรื่อง ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ตามความในข้อ ๖ ของเทศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีความหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น ทำการติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้กำหนดมาตรฐานแบบบ่อดักไขมัน วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตเทศบาลนครขอนแก่นใช้ในการดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

แบบบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันชนิดสำเร็จรูปที่จำหน่ายในท้องตลาดหรือบ่อดักไขมันที่ประดิษฐ์ใช้เองจากถังพลาสติก สำหรับรองรับน้ำที่ผ่านการชำระจากครัวเรือน

๒. บ่อดักไขมันแบบติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการขนาดเล็ก

๓. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่ การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมโดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันชนิดสำเร็จรูป อาจติดตั้งบนพื้นหรือฝังในพื้นที่สำหรับบ้านพักอาศัย ภายในแยกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงกรองเศษอาหาร และส่วนที่ดักไขมัน

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูปที่จำหน่ายตามร้านสุขภัณฑ์ท้องตลาดหรือบ่อดักไขมันที่ประดิษฐ์ใช้เองจากถังพลาสติก

๑.๑.๒ ท่อ พีวีซี ขนาด ๒ นิ้ว หรือ ตามขนาดของท่อน้ำเข้าและออกจากบ่อดักไขมัน

๑.๑.๓ คีมตัด พีวีซี ท่อ หรือ ใบเลื่อยเหล็ก

๑.๑.๔ ข้องอ พีวีซี และข้อต่อตรง พีวีซี ขนาดตามที่ระบุในข้อ ๑.๑.๒

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ วางบ่อดักไขมันสำเร็จรูปหรือบ่อดักไขมันที่ประดิษฐ์ใช้เองจากถังพลาสติกในบริเวณที่อยู่ใกล้อ่างล้างจาน และพื้นที่มีความราบเรียบเสมอกัน หรืออาจฝังลงพื้นโดยให้ระดับท่อเข้าของบ่อดักไขมันอยู่ต่ำกว่าระดับสื่อน้ำอ่างล้างจานและท่อน้ำออกอยู่สูงกว่าระดับพื้น

๑.๒.๒ วัดระยะท่อ พีวีซี จากท่อน้ำทิ้งที่ต่อจากสื่อน้ำอ่างล้างจานถึงตำแหน่งจุดที่น้ำเข้าบ่อดักไขมันสำเร็จรูป และวัดระยะท่อ พีวีซี จากท่อน้ำออกของบ่อดักไขมันจนถึงท่อระบายน้ำสาธารณะ หรือ คู คลองตามธรรมชาติ

๑.๒.๓ ตัดท่อ พีวีซี ทั้งสองช่วงตามขนาดที่วัดในข้อ ๑.๒.๒ ด้วยคีมตัดท่อหรือใบเลื่อยเหล็ก

๑.๒.๔ ตัดท่อ พีวีซี จากอ่างล้างจานเข้ากับจุดที่น้ำเข้าบ่อดักไขมันด้วย ข้องอ พีวีซี จากนั้นต่อท่อน้ำทิ้งบ่อดักไขมันด้วยข้อต่อตรง พีวีซี ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลองธรรมชาติ อาจทาด้วยน้ำยาประสานท่อ และยึดท่อด้วยสายรัดกับพื้นหรือผนัง

๒. บ่อดักไขมันแบบติดตั้งในที่ แบบวงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการขนาดเล็ก

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร

๒.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป

- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ขนาด ๑.๐๐ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร

- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร

๒.๑.๕ ท่อ พีวีซี ชั้นคุณภาพ ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๗๕ มิลลิเมตร ท่อน้ำออก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

๒. กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐ - ๖.๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพันทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลมระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร

๒.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๒.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ ถ้าวางขอบซีเมนต์เปิดแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้วยาแนวรอบในอัตราส่วนผสม ปูน : ทราย เท่ากับ ๑ : ๑ พร้อมทั้งทำการเจาะท่อระบายน้ำ กลบฝังดินรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดด้วยฝาปูน

๒.๒.๕ การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการจ่อรับท่อน้ำทิ้งออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ พีวีซีคุณภาพชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับการออกแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งใช้ท่อ พีวีซี คุณภาพชั้น ๘.๕ หรือใหญ่กว่า โดยให้ท่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้ น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๓. บ่อตกไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๓.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๓.๑.๒ ทรายหยาบ

๓.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร

๓.๑.๔ ท่อ พีวีซี ชั้นคุณภาพ ๘.๕ ท่อน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๗๕ มิลลิเมตร ท่อน้ำออก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

๓.๒.๑ ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้าบ่อตกไขมัน โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ ค.ส.ล. ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้ว ให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อตกไขมัน ค.ส.ล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุม บดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

๒. กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่นความแน่น ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๓.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร เพื่อทำฐานและโครงสร้างของตัวบ่อตกไขมัน

๓.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ที่ฐานพื้นบ่อตกไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๓.๒.๔ ประกอบแบบโดยใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่น ป้องกันไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นนำน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตรา ๑ : ๒ : ๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง แล้วกระทุ้งคอนกรีตเพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๓.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบหลังจากเทคอนกรีตแล้วประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยรั่วซึมหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๓.๒.๖ การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อตกไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อตกไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คูคลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้เกิดการระบายน้ำทิ้งได้ดี

รายละเอียดบ่อตกไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อตกไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไขมันไหลปนไปกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว ตัวบ่อแบ่งได้สองส่วนซึ่งเชื่อมต่อกัน ส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้สามารถนำเศษอาหารออกไปทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกั้น ส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ตกไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่งเพื่อให้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

หลักเกณฑ์ด้านคุณลักษณะของบ่อดักไขมัน มีดังนี้

(๑) ทำจากวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม เช่น คอนกรีต พลาสติก ไฟเบอร์กลาส สแตนเลส

(๒) มีฝาปิดมิดชิด สามารถเปิดปิดเพื่อทำความสะอาด บำรุงรักษา และตรวจสอบการทำงานของบ่อดักไขมันได้ง่าย

(๓) มีขนาดเหมาะสมตามประเภท และปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบกิจการ

(๔) ท่อน้ำออกจากบ่อดักไขมันต้องอยู่ในระดับเท่ากับหรือต่ำกว่าท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน อาจมีผนังกันหรือบ่อยาวที่เหมาะสม

(๕) ติดตั้งตะแกรง หรือวิธีการอื่นใดสำหรับแยกมูลฝอย เศษอาหาร หรือสิ่งอื่นใดออกจาก น้ำเสียก่อนปล่อยเข้าสู่บ่อดักไขมัน

(๖) มีระยะเวลาเก็บกักน้ำเสียในบ่อดักไขมันต้องไม่น้อยกว่าสามสิบนาทีที่อัตราการไหลสูงสุด เว้นแต่กิจการที่มีการใช้สารซักล้าง (Detergent) ในกระบวนการผลิตหรือให้บริการ ต้องมีระยะเวลา เก็บกักน้ำเสียไม่น้อยกว่าเก้าสิบนาทีที่อัตราการไหลสูงสุด

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน

๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน

๓. ต้องไม่นำตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร

๔. ต้องหมั่นคอยเศษขยะที่ติดกรองหน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ

๕. ห้ามนำน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน

๖. ต้องหมั่นดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ดักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิด และรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถเทศบาลสามารถนำไปกำจัดต่อไป

๗. ต้องหมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม

สำหรับสถานประกอบกิจการต้องมีการติดตั้งและบำรุงรักษาบ่อดักไขมัน ดังนี้

(๑) ติดตั้งภายในอาคาร ภายนอกอาคาร หรือติดตั้งทั้งภายในและภายนอกอาคารร่วมกันก็ได้

(๒) ไม่ติดตั้งใกล้แหล่งกำเนิดน้ำเสีย ไม่มีน้ำท่วมขัง สามารถทำความสะอาด กำจัดกากไขมัน และบำรุงรักษาได้ง่าย รวมถึงไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนในบริเวณใกล้เคียง

(๓) บำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งาน ดังนี้

(ก) ไม่ทิ้งมูลฝอย เศษอาหาร หรือสิ่งอื่นใดลงสู่บ่อดักไขมัน

(ข) ไม่ทิ้งสารเคมีที่ทำให้ไขมันอยู่ในสภาพละลายน้ำลงสู่บ่อดักไขมัน

(ค) ไม่ทิ้งน้ำมันที่ใช้แล้วลงสู่บ่อดักไขมัน

(ง) ไม่ทิ้งน้ำเสียที่มีอุณหภูมิสูงเกินกว่าหกสิบองศาเซลเซียส ลงบ่อดักไขมันโดยตรง จนกว่าจะผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิของน้ำเสีย

(จ) ไม่ทิ้งน้ำเสียที่มีการปนเปื้อนอุจจาระ ปัสสาวะ น้ำจากห้องอาบน้ำ น้ำฝนจากท่อระบายน้ำฝน ลงสู่บ่อดักไขมัน

(ฉ) นำมูลฝอยออกจากตะแกรงสำหรับแยกมูลฝอยไปกำจัดอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ หรือเพิ่มความถี่ในกรณีที่มีปริมาณน้ำเสียมาก

(ข) นำกากไขมันที่สะสมในบอดักไขมันไปกำจัดอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ หรือเพิ่มความถี่
ในกรณีที่มีปริมาณกากไขมันสะสมมาก

(ข) มูลฝอย ตะกอน และกากไขมันที่ทำการแยกจากบอดักไขมัน ต้องมีการจัดการ โดยวิธีที่
เหมาะสมและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

ในกรณีที่มีตะกอนและกากไขมันปนเปื้อนสารพิษหรือวัตถุอันตราย จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับแบบแปลนการก่อสร้าง และสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เทศบาลนคร
ขอนแก่น ในวันและเวลาราชการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายประสิทธิ์ ทองแห่งประเทศไทย)
นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น